ERIVAJADUSTEGA ÕPPIJAD AUTOKOOLIS - ETTEPANEKUD JUHENDI KOOSTAMISEKS ÕPETAJATELE

MARGIT LEINUS

JUHENDAJAD: MA AVE SALIGMANN
MBA TARMO VANAMÕISA

9.10.2025

TALLINNA ÜLIKOOL

TÖÖ AKTUAALSUS JA EESMÄRK

- Erivajadustega õppijad
- Ettepanekud juhendi koostamiseks sõiduõpetajatele
- Erivajadustega õppijate (ATH, ärevushäire jmt) toetamine

UURIMISKÜSIMUSED

- Millised on sagedasemad erivajadused, mis võivad mõjutada autojuhtimise õpet?
- Kuidas saavad õpetajad neid vajadusi toetada?
- Millised praktilised meetodid aitavad luua toetava õpikeskkonna erivajadustega õppijatele?
- Kuidas toetada õpetajate vaimset tervist erivajadustega õppijatega töötamisel?

ÕPILASTE DIAGNOOSIST TEADMINE

	Väga oluline	Pigem oluline	Mõõdukalt oluline	Pigem ebaoluline	Täiesti ebaoluline	Kokku
Vastajate arv	22	18	8	1	0	49

- Õpilased, kellel esineb õppimisel raskusi, vajavad efektiivseks õppimiseks eelteadmisi ning juhtnööre ja uue informatsiooni näitlikustamist, et nad saaksid uut informatsiooni seostada olemasolevate teadmistega.

ATH-ST JA ÄREVUSHÄIREST RÄÄKIMISE OLULISUS ÕPPES

	Väga oluline	Pigem oluline	Mõõdukalt oluline	Pigem ebaoluline	Täiesti ebaoluline	Kokku
Vastajad	21	19	8	0	1	49

- Noortel ja täiskasvanutel, kellel on diagnoositud ATH, esinevad probleemsemad tulemused autojuhtimisel, kui indiviididel, kellel häiret ei esine.

Autokoolide toetamise võimalused

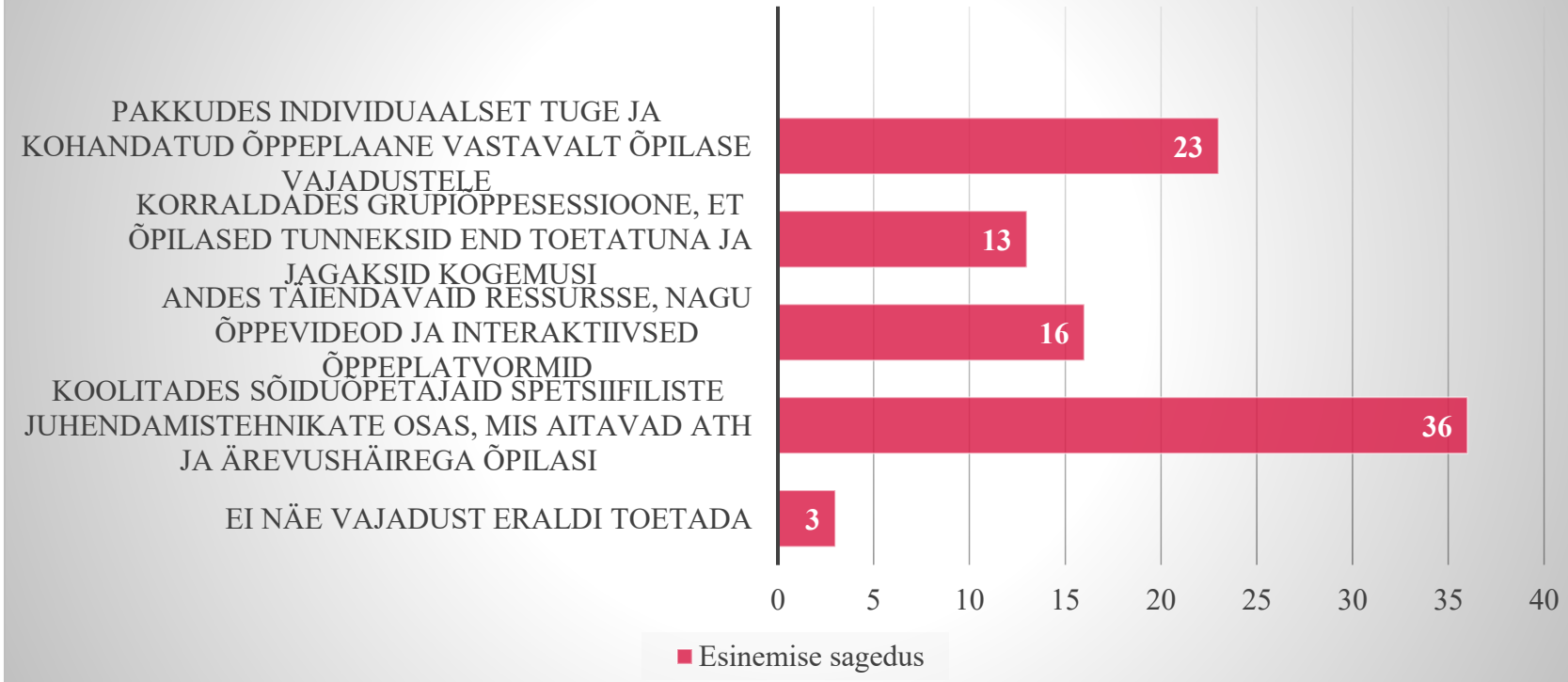

TALLINNA ÜLIKOOL

TÄIENDAVATE ABIVAHENDITE KASUTAMINE ÕPPES

	Kasutanud ja on kasulikud	Kasutanud, kuid mõju pole märkimisväärne	Ei ole kasutanud, kuid sooviks proovida	Ei ole kasutanud ega näe ka vajadust	KOKKU
Vastajad	23	5	17	4	49

- Näitlikustamine
- Kordamine
- Olulisel kohal motiveeriva tagasiside andmine

ATH JA ÄREVUSHÄIRE KOOLITUSEL KÄINUD

	Osalenud põhjalikul koolitusel	Osalenud, saanud üldise ülevaate	Ei ole osalenud, aga sooviks	Ei ning ei tunne ka vajadust sellise koolituse järgi	Kokku
Vastajate arv	6	13	22	8	49

VAJADUS KOOLITUSE VÕI JUHENDMATERJALI JÄRELE

	Jah, kindlasti, oluline teema	Jah, mingil määral, lisateave on kasulik, kuid mitte kõigile oluline	Ei ole kindel, oleneb palju selliseid õppijaid on	Ei, praegused teadmised on piisavad	Ei, see ei ole sõiduõpetajate jaoks oluline teema	KOKKU
Vastajad	23	16	9	0	1	49

- Keskse tähtsusega on õpetajate tajutud võimekus

- Uuringust ilmnes:
  - õpetajad peavad oluliseks täiendkoolitusi ja juhendmaterjale
- Töö olulisus:
  - vähe varasemaid uuringuid häirete mõjust sõiduõppele
  - tulemused aitavad kujundada turvalist ja toetavat õpikeskkonda
- Eesmärk:
  - toetada rahulike, teadlike ja turvaliste juhtide kujunemist

ERIVAJADUSTEGA ÕPPIJATE TOETAMINE

- Kohandused tuleb teha vastavalt õppija vajadustele:
  - õpikeskkonnas
  - õpetamise metoodikas
  - õppeseisus
- Kui õpilane tunneb õpetaja toetust, kaasnevad:
  - positiivsed emotsioonid õppimise suhtes
  - parem emotsioonide juhtimise oskus

ERIVAJADUSTE MÕISTMINE

- ATH ja ärevushäire – olemus ja tunnused
- Mõju teooria- ja sõiduõppele
- Märgid, et õppijal võib olla erivajadus: keskendumisraskused, tähelepanu hajumine, närvilisus

ÕPILASE TOETAMINE

- Visuaalsed joonised ja selgitused
- Praktilised näited
- Mõistev ja sõbralik suhtlusviis
- Positiivne tagasiside igas tunnis

ÕPETAMISTEHNIKAD

- Tunni tegevuste läbiarutamine alguses
- Õppetegevused väikesteks sammudeks
- Pausid ja mõlemapoolne tagasiside
- Eesmärkide püstitamine ja arutelud
- Suunavad küsimused arusaamise kontrolliks

ÄREVUSE VÄHENDAMINE

- Pausid ja aja maha võtmine
- Hingamisharjutused (nt ruuthingamine)

ÕPPEMEETODID

- Etapiline ja õppijakeskne lähenemine
- Imitatsioon ja praktiline näitamine

ÕPETAJA ENESEHOID

- Füüsiline aktiivsus
- Tervislik toitumine ja piisav uni
- Stressi ennetamine ja juhtimine

SUHTLEMINE JA KESKKOND

- Julgustada küsimusi ja arutelu
- Normaliseerida õppimisprotsessi
- Märgata ja tunnustada väikseid edusamme
- Toetada iseseisvust ja otsustusjulgust

KOKKUVÕTE

- Töö aitab kaasa õpetajate teadlikkusele erivajadustega õppijate toetamiseks
- Aitab luua õppijakeskset keskkonda

TÄNAN KUULAMAST

TALLINNA ÜLIKOOL